

Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
ul. Główna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

MEMORIAL
General Marii Wittek

Org.

Zu. Holnych
Polaków
AK Wilno
niższańce

++ PASIKIEWICZ Anna
genowefa

I v. Maszyńska
II v. Polman

4083/USK
1

IS ZAWARTOŚCI TECZKI — 4083/WSK PASZKIEWICZ
Anna Genowefa
I v. Maszyńska, II v. Polman

I/1. Relacja —

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K. 3, s. 3

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ A

VI. Fotografie —

II. Materiały uzupełniające relację:

- Kserokopia artykułu P. Nisimskiego "okreg Wileński AK,

"Anna Genowefa Paszkiewicz 1 voto Maszyńska 2 voto Polman"
w "Zawołani po imieniu" t. II, s. 174-176. K. 3, s. 1-3.

Anna Genowefa Paszkiewicz

1 voto Maszyńska 2 voto Polman

wyrok: 7 lat, 13 lat

Urodzona 8.08.1915 r. w Wilnie, ojciec Konstanty, matka Maria z d. Wasilewska. Miała sześcioro rodzeństwa. Ukończyła przed wojną szkołę średnią. Prawdopodobnie już w czasie okupacji litewskiej zaangażowała się wraz z bratem, Władysławem, do konspiracyjnego Związku Wolnych Polaków, dowodzonego przez Jana K. Mackiewicza, który wszedł w ramach

174

akcji scaleniowej do wileńskiego Okręgu ZWZ-AK. Władysław został aresztowany podczas pracy w tajnej drukarni i stracony. Jednak rodzina Paszkiewiczów nadal działała w konspiracji: podczas Akcji „Burza” w ich domu na Zarzeczcu mieścił się magazyn żywnościowy i amunicyjny AK.

Po wojnie Anna zamieszkała wraz z rodzeństwem w Warszawie i podjęła pracę księgową w MON. Działała w Komórcie Legalizacyjnej Okr. Wileńskiego AK, kierowanej przez Janinę Kruk „Larysę”, jako skrzynka korespondencyjna - na jej adres nadsyłane były listy z Wilna i okolic oraz szyfry organizacyjne. Sama również dostarczała informacje uzyskane w MON-ie na temat przygotowań do walk z oddziałami partyzanckimi.

Anna Paszkiewicz została aresztowana na terenie biura w dniu 8.11.1948 r. (na kilka miesięcy przed planowanym ślubem). Przebywała w więzieniach przy ul. Cyryla i Metodego, następnie przy ul. 11 Listopada, wreszcie w więzieniu mokotowskim. W kilka dni po jej aresztowaniu została dokonana rewizja w zajmowanym przez nią i rodzeństwo mieszkaniu (wcześniej było pod obserwacją), skonfiskowano wszystkie zdjęcia rodzinne, listy od matki z Wilna oraz dokumenty rodzinne. Nigdy nie zostały odzyskane. Rodzina przez długi czas nie wiedziała o jej miejscu pobytu, dopiero paczka przyjęta na 11 Listopada wskazała, gdzie się znajduje. Miała bardzo ciężkie śledztwo, była wielokrotnie bita, także po twarzy, sadzano ją na taborecie, w którym tkwiły ostre kołki, przetrzymywano w karcu. Uszkodzony w czasie śledztwa kręgosłup powodował silne bóle, pod koniec życia trudne do uśmierzenia.

17.08.1949 r. została skazana przez WSR w Warszawie na 7 lat więzienia. W wyniku rewizji procesu na żądanie prokuratora NSW 5.12.1949 r. wyrok ten podwyższył do 13 lat na podstawie art. 15 par. 2 w związku z art. 7 MKK i art. 6 MKK. Anegdotyczne stało się zachowanie Anny w czasie odczytywania wyroku: zapytała wysoki sąd, czy mógłby podwyższyć ten wyrok do lat 14, ponieważ jest przesadna i boi się trzynastki. Na to przewodniczący zwrócił jej ostrym tonem uwagę, żeby sobie nie kpiła z orzeczenia sądu wydanego zgodnie z odpowiednimi paragrafami kodeksu karnego dla przestępstw, które popełniła. Po półtora roku została przewieziona do Fordonu, skąd na krótko do więzienia w Grudziądzu. Została zwolniona warunkowo 6.01.1956 r. na podjęcie leczenia. NSW w dn. 5.09.1957 r. swój dawny wyrok uchylił.

Po wyjściu niełatwo jej było uzyskać jakąkolwiek pracę. Wreszcie, przy pomocy Marii Hanny Mazurkiewiczowej, żony „Radosława”, dostała pracę w Bibliotece Studenckiej na Jelonkach. W 1960 r. wyszła za mąż za Antoniego Maszyńskiego i wyjechała do niego do Stanów Zjednoczonych. Po śmierci A. Maszyńskiego wyszła powtórnie za mąż za Jana Polmana. Dzieci nie miała. Zmarła w USA 14 marca 1998 r.

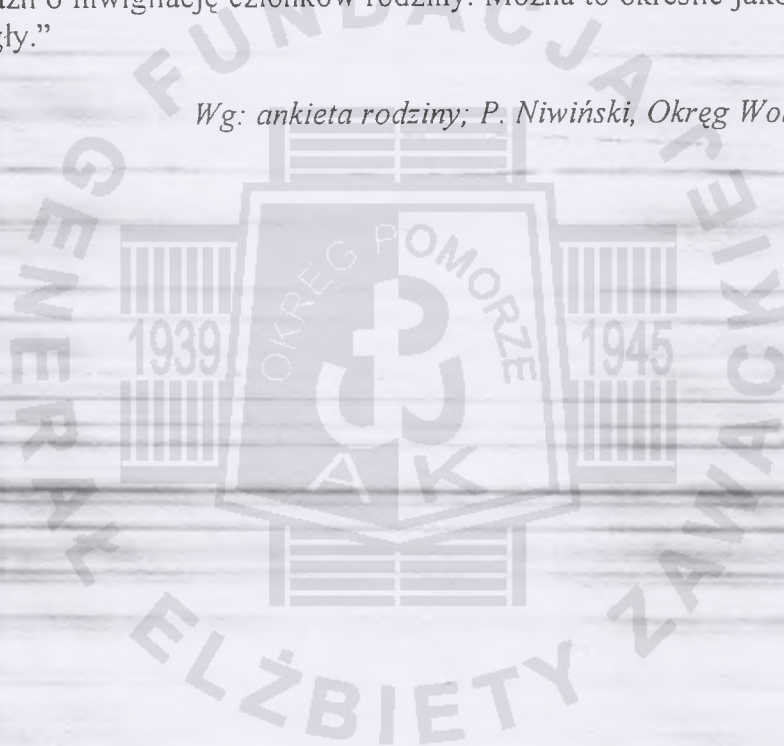
Ankieta wypełnił brat stryjeczny, Zbigniew Paszkiewicz, na podstawie relacji siostry i brata Anny, to jest Heleny Radziejewskiej i Jana

11/3

Paszkiewiczza. Podstawowe dane uzupełnił refleksją, która mówi wiele o losach byłych więźniów i ich rodzin:

„Anna Paszkiewicz po wyjściu z więzienia nie chciała wiele rozmawiać na temat swych losów i przeżyć więziennych. To był już inny, zamknięty w sobie człowiek. Na wszystkie pytania odpowiadała krótko: Cieszcie się jak ja, że przeżyłam to wszystko i żyję. Nie chciała wracać do tamtych przeżyć. Po wyjściu z więzienia była na utrzymaniu rodzeństwa. Długie miesiące leczyła się w Warszawie i w sanatorium w Żegiestowie. /.../ Jak wspomniałem aresztowanie Anny Paszkiewicz odbiło się na losach rodzeństwa bardzo tragicznie. /.../ Siostra i brat stale byli pomijani w przydziale mieszkań, podwyżek pensji itp. Odbiło się to na ich życiu, zdrowiu /gruźlica brata/ i skutkuje do dziś na ich warunkach materialnych: nadzwyczaj niskie emerytury. Do tamtych przeżyć związanych z aresztowaniem i uwięzieniem siostry niechętnie chcą wracać. Muszę tu wspomnieć, że po aresztowaniu Anny, rozluźnione i wręcz urwane zostały kontakty międzyrodzinne. Strach i bojaźń o inwigilację członków rodziny. Można to określić jako dżumę i strach ciągły.”

Wg: ankieta rodziny; P. Niwiński, Okręg Woleński AK, s.181

J. 4083/WSK

24. Gol. Pol.
AK Wilno
cieżniarka

++
PASZKIEWICZ Anna Genowefa

I v. Maszyńska

II v. Polman

(v). Nazwiskowe karty informacyjne: 1

i

J. 4083 / USK

ZW. Woł. Pol.
AK 4820

więźniark

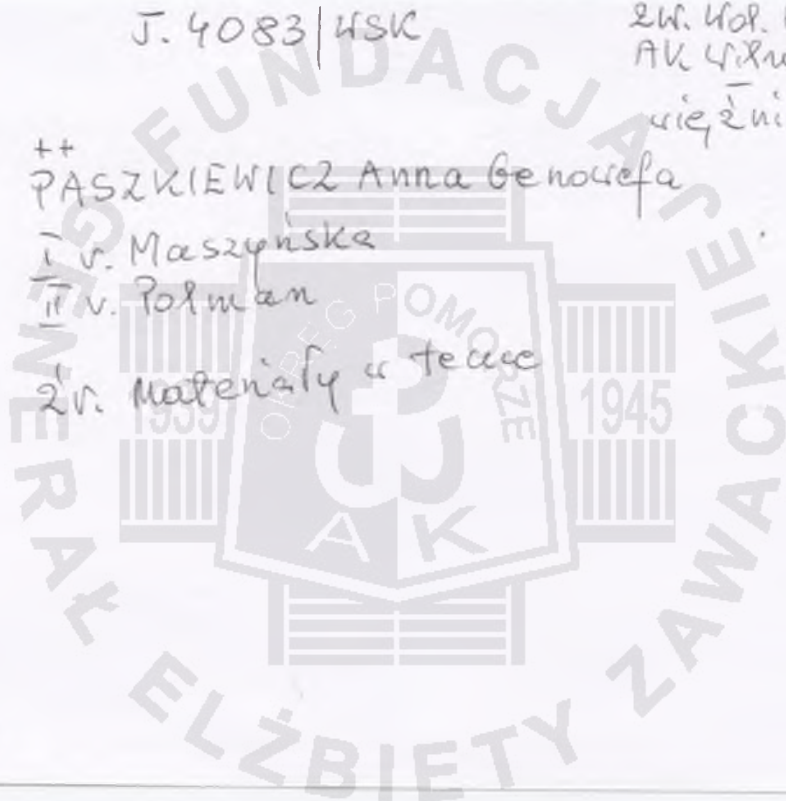
++
PASZKIEWICZ Anna Genowefa

I v. Maszyńska

II v. Polman

2 v. Materiały i teace

B. Rojek 2014

PAŹKIENICZ Anna Genowefa

